

QUÆSTIO MEDICA,

*QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis
duodecimam Januarii.*

M. FRANCISCO AFFORTY, Doctore
Medico, Præside.

An Morbi à Serosâ Colluvie?

I.

SANGUIS, vivifica succorum moles, à corde progrediens ad ipsum retrorsa. Ut promptuarium ingens, *dat omnibus, ab omnibus accipit*. Hinc, velut ex mari magno, congeniti defluunt humores, eodem confluunt adventirii. Urina, bilis, lac, spiritus, glandularumque succi, rot sunt vitalis laticis effluvia. Lympa, Chylus, necessaria sunt hujus auctaria. Serum omnium natum est vehiculum. Quomodo sanguinem subeant, aut ab eodem exant humores, hinc intelliges. Sic aquariis organis instrūctum est corpus humanum, ut hydraulicae machinam aemuletur. Antlii & machinis haustoriis exantlatur sanguis, redditurque. E corde salit, funditur per canales, ad varios anfractus & euripos, quasi per modulos, aut diversis Epifomiis dividitur. Ex sanguine si quid elabi conveniar, per rubulos excretorios, veluri per Elices & Deliquias erivatur. Ibidem reperias Obturamenta, Emissaria, Cataractas, quibus emittuntur coercenturve humores. Num ex rot moruum instrumenris, impetuosum sanguinis motum conjicis? Imo vero; sanguis suis cum sarellitibus, & administris succis, raciro passu vafa præterit. Nihilominus nè languerent ejus officia, illum cor ut Hydraula quædam assidue pellir. Argumentum est ejusdem circuitus intra horam sextum revolutus. Si frequentius suos orbes & circulos conficiat, non levem morbi suspicionem importar. Intimus est alter sanguini motus, quo benignus, temperatus dicitur; aur intemperatus. Hujus ope quandiu luctantur amicè varii sanguinis succi, crasis nativam induunt; jurgia si gliscant, exuunt. Sanguis ergo dam ad insitas duplicitis hujuscem mortis regulas dirigitur, suum cuique parti largitur demensum, reclusa parent Colatoria, firma stat sanitas; iis violaris legibus, corporis res inclinantur; milleque surgunt ægritudines. Harum autem causas statueris, non quas perfusaer opinio, sed quas diuturna observatio docuerit. Hac, tota continetur Medici Philosophia, quæ sola est post inventam arrem quæsita ratio. Inde Systematum dubia fides, opinionibus pia credulitas. Solus ille tutò medetur, cui præit experientia, quemvè ratio comi-

tatur. Empiricos remedia ducunt, non natura. Si aptè curare volueris, vera te non
fefellerit causarum origo. Sed cave ne hæc eadem dolos tibi necat. *Lepram* &
Leprâ distinguere non omnibus datum est. Genuinam à spuriâ causam discernere;
hic opus, hic labor est. Morbus, causa morbi, Symptoma, tām diversa sunt quām
quæ maximè. Hæc si miscueris, ipsamet ruitura est medendi methodus. In causas
vel Symptomata an priùs incumbendum sit, dijudicet medentis sagacitas. Ex sym-
ptomatis, alia nata sunt adversus mothum naturæ luctantis instrumenta. Sic si va-
riola ingruit, febris insurgit quæ pustulas extrudat. Cum pustulae ad maturatio-
nem enituntur, quæ decreverat febris, recrudescit. Ejusmodi symptomata colit
Medicus. Hæc de causâ interdūm innoxios ignes licet accendere. Alia sunt sym-
ptomata, quæ delirantis vel inclinatæ, gementis vel infirmatæ naturæ sunt argumen-
ta. Talia sunt, ineuntibus pleuritide & peripneumonia, alvi fluxus; primo conti-
nuarum febrium progressu, sudores & *epidrofis*. Ille sanguinis tumultus, hæc
oppreßæ naturæ, non raro malignitatis sunt indicia. Sed tunc suis ab *indicationi-
bus* non deflectit callidus artifex: causis intentus, symptomata designatur. At verò si
ejus sint conditionis ut coctionem impediunt, frangant vires, aut extrema minen-
tut; Medici curam ad se convertunt. Dolores ad summum progressi symptomata
sunt. Causas illorum comprimere arti decretum est; at hæc interdūm occurrerit mor-
bi causa, quæ non aperta fronte lacescenda venit; sed per innocentia remediorum
diverticula. Hinc dolores blanditiis aggredi, non inconcessum. Inde Narcoticorum,
Paregoricorum, & ipsiusmet Opii laudes. Dysentericis Brasiliensium radix, Tere-
binthinata Colicis, Succinata Tussientibus merito asseruntur. Sed hæc omnia à
Laudano sejuncta claudicant. Attamen symptomati, non causæ, Laudanum auxi-
liatur. Arenulas è renibus deturbare, non onnes attingit. Calculos eximere, sola
novit docta manus. Hæc Diuretica nocent. Purgantia necant. Horum Fran-
gibula, inanes sunt Iusus, cassalia nugalia. Ad hæc si te Narcotica defi-
cient, quanta pernicies! ignibus febricitantium, frigentium algoribus, deliratori-
bus Phreneticorum, siti hydropicorum succurrerit ars ipsa præcipit. Succrescunt &
morbis Diarrhæa, Perirrhæa, Sudores; Pestis, Bubones, & Carbunculi; malignis
febribus, Parotides; Variolis, Ptyalismus, pedum manuumque tumores; Sed hæc
omnia curat vel recocet artifex. Imo, Carcinomatis causam non attenta-
re jubent sanctiora veterum monumenta; ejusdem verò symptomata demul-
cere, artis est consilium. Posthac, *heterodoxam* symptomatum medelam quis
affirmaret?

I I.

SED ne quid nimis. Causis mederi, publica lex est; symptomatis indulgere,
privata. Prior jus est commune, posterior immunitas. Illi sit totum regulæ
robur, alteri sola detur exceptionis prærogativa. In has leges agere, non impunè
redit. A causis ergo interdūm avocari, attis est industria; solis vacare symptomatis, imperitia. Hunc adjuvant errorem, qui causam cum symptomate mutant.
A *Serosâ Colluviâ* morbos oriri multa est opinio, non firma veritas. Morborum
comes est, non causa; fœtus, non genitor. Causa morbos incepit, hos à tergo
sequitur *Serosa Colluvies*. Illa tota vasis continetur, hec non raro vasis excelfit.
Serum est ὕχνα & τερός, partium sanguinis vescibulum, utilis & inutilis recepta-
culum. Sero sanguis impuratus abluitur, partes impinguantur. Indicio sunt pe-
cora, quæ uberiori potu pingueſcent. An serum per Lymphatica redux, ex Spi-

titibus residuum sit , non improbat. Saltē tremulus Lymphæ motus in cadavere
 superfes , singulare Seri cum Spiritibus evincit commercium. Lympha , serum , Aqua,
 pars alba sanguinis , diversa sunt nomina , hīc res ^a eadem. Locis & sedibus differunt , non
 conditionibus. Ubiquē saltē succorum vehiculum sonant. Lympham in sanis acidulam
^b statuere , errate est. Serum si merum excrementum dixeris , à veritate profanus esto.
 Pars alba sanguinis , succus est roralis partium continentium nutritius ^c , benignus
 contentatum reparator. Ut à sero sanguis immixtior dulcoratur , itā quidquid hic ha-
 bet acridinū , cum fetu communicat. An hæc Acritas acida sit vel Alkalina , cu-
 rant ejusmodi fragilium cultores. Quod illi sit ignea vis & colliquativa , medi-
 co sufficiat. Serum undē fuerat egressum ad cor regreditur. Si ejus aliqua portio ex
 arteriis decidua venis exciderit , illam ad cor Lymphatica revehunt. Adeò in orbem
 ire , juvat humores ! quidquid ^d contrā nugati sint. Cum sanguine æquo paſſu serum
 progeditur. Utiusque soluto nexus , serum è vasis elapsum fatiscit , hæret , moratur.
 Hinc pedum , crutumque intumescientia , non raro felices & criticae sunt acu-
 totum inclinantur appendices. Serum igitur , cum sanguine , qui dulcis fuerit , amicè
 coalescit ; eundem si acriorem senserit , refilendo præceps turbatur , fertque re-
 pulsam. Et hæc est non ultima causa Seri morbosī proventū. Hæc ratione fit
^e τὸν ἀιματὸν διέρπειν. Diabeter faciunt vinum meracius , & acriora Diuretica ,
 Dysuriam , Stranguriam , ipsūne Calculum Cervisia , Pomacea recentia , Mu-
 stacei liquores. Hydropem & Vesicæ dolores Aromatum abusus. At hīc ubiquē
 qua non sicut acrimonia ; ad Rheumata pertinent Inflammatorii affectus , Perip-
 neumonia , Arthritis , Ophthalmia , Pleuritis ; quantum enim illi sudore Ichorum !
 Febres hectica & Ardens , in hydropem exeunt. Catarhi acutis Morbis interve-
 niunt , si Sanguis ebulliens , in pulmones alspergine pessimā diffiliat. Similis notæ
 sunt Ascites , ab exusto sanguine natus , Lienosi , Melancholici , Scorbutici ; hi enim
 omnes sero exendant. Sed num frigidi intemperies causaberis ? Num frigida tem-
 peramenta & quasi verò. Hinc serpit ignis suppositus cineri doloso : indē sanguis ebub-
 liens , igne micat. In tantū præfervidi languinis frequens liquamen est Serosa
 Colluvies ! Igitur nunc etiam à calore ^f manat Serosus latex. Teftatur Chymicorum
 ignis , qui vel ab exucco corpore aquam extorquere , quicquid ipsam alkalia in
 aquam convertere novit. Est & alia , Serosi laticis origo , vasorum nempè ligatura.
 Hæc arte facta viventis animalis Cerebrum & Abdomen aquarum eluvie mergit.
 Ligaturam æmulatur in Hysteris , Colicis & Hypochondriacis , spasmatica
 diarheis. Tunc nimirū coactus sanguis , hæc saltē sui parte levatur. Quis jam
 miretur , si multis Diabeter prænunciarunt Spasmodici affectus , iisdem responder
 causis sanguinis stagnatio , quā serum subsidit. Indē Prægnantibus , utero graviori
 vasis iliakis insidente , crura immaniter intumescunt , Pari ratione Apoplexia , Asthma ,
 in aquosam dclinunt collectionem. Ratum sit igitur quāvis in parte lentefcentem
 sanguinem , Serosam ponere Colluviem. Hinc Plethoraicorum saturā nimis &
 turgida vasa serum evomunt , unde Spontaneæ lassitudines morborum prænuntia. Ad
 pauca redire vis & duo maximè morbidum hunc imbrem eliciunt , sanguinis eli-
 quatio , ejusdem orbici motū suspensa reciprocatio.

I I L

AT verò ejusmodi serosum liquamen , morbi soboles est , non parent ; sym-
 ptoma , non causa. Chronicis vel Acutis adnascitur : Sed ubiquē morbos se-
 quitur , non præcedit. Nec serum Continentem morbi causam dixeris. Causa Ante-

- ^a Eetmul.
de Catarrh.
- 210. Bohn.
Circul.
- Anat. pag.
184. &c.
- ^b Ibid. p.
204.
- ^c Ibid. pag.
121.
- ^d Non ita
pridem ex
Italiâ pro-
diit Homo-
boni Pisonis
liber in
fang. circu-
lationem.
an. 1690.

- ^e Carol.
Piso de
Morb. à
serosâ Col.
pag. 9.

4

cedens, est prima mali labes intra sanguinem concepta : eadem Conjuncta sit intra sanguinem evoluta. Illa in sanguine siler, ibidem haec exsuscitata vigeret. Prior morbum futurum minatur, posterior morbum in praesentiā committit. Sanguini afflatur miasma morbosum, causa sit antecedens ; idem in morbum eruperit, coniuncta nomine salutatur. Quod antecedens otiosa sanguini possit indotmire, palam est. Sic pluribus annis sata sanguini tandem egerminat hydrophobia. Coniuncta vero statim emergit ; talis est quae populante Peste ambulantes, vitaque plenos drepente necat. Ut ut sit, neutrius conditione gaudet *Serosa Colluvies*. Haec quidem morbos interdum proxime tangit, nusquam proxime facit. Qualibet violentia in partes sevierit serofus later, totum illud à sanguine mutuat. Si adurat in causā est sanguis accensus ; si rodat, fomes est sanguis salsuginosus ; si ruat, sanguis impellit tunulosus. Et revera Surditatem, Cephalalgiam, Abscessum, à sero conjicis ? Haec Hæmorrhagia solvit. Asthma sero imputas ? illud invexit sèpissimè mensum suppressione. Eandem ob causam à Podagrâ, Catarrhis, & Hysterice affectibus liberant stata Mensium effluvia. Pleuritides, Peripneumonias, Ulcera, Lepræ, Vitiliges, Serum fecerit (quid enim jam non ausura *Serosa Colluvies* ?) His omnibus medentur Hæmorrhoides. Haec si soluta fuerint, quot Chronicis affectibus auxiliantur ? Si suppressæ, quot strages edunt : Chronicis tamen causam attribuunt sefrescentis sanguinis deliquium. Membrum aliiquid invadat Catarrhus, totum condoler corpus. Febrisque non raro se dar comitem. Dentrem impetrat *Serosa Destillatio*, quanta capit gravitas ? que toto corporis anxietudo ? Sed haec omnia, languardis, non Seriditione & dominatu geri quis non videret ? animo meditare alterantes Destillationum vicissitudines, varias earum *metabases*, nihil aliud à Sanguine sic circumferri potest. Ventriculi, Intestinorum, & Renum dolores, in Articulares mutantur, & vicissim. Colici, Paralyse incurvant ; Calculosi, ex urinâ suppresa lethargici moriuntur. Cuja, amabo, tanta volubilitas ? Nunquid serum posset vi propriâ, tot alternationibus circumvolitare & verissimè ejusmodi tragediarum author est ? Sanguis ; Serum, instrumentum. Hoc sèpè in vasorum fundo subsidens præcipitatumque volvitur ; vel vasis pulsus est. Si prius, iners ignavumque ferè cefando torpet, ejusque pendent opera ; si posterius, nusquam ad aliam, ab eâ quam obsidet, partem evolari. Sed à merâ sanguinis eliquatione, morbos fieri Serosos aliundè revincit. Catarrhis accentuerit in viris Gonorrhœa, Fluor albus in mulieribus, in utrisque Coryza. Quantum Seri plorant sub his morbis affecta partes, cuivis notum est ? Ergo Serum illud iis causam affinges ? Sed locorum spatiâ, partiumve interstitia animo contuere, procul dubio, intra tam angustos limites, constipari nequit enim adeò Seri quantitas. A sanguine ergo stillat assidue, Morbi productum est, non causa. Quid quod Hydropem illi contrahunt, qui nimium feti dispendium passi fuere. Inde Ptyalismus, Diarrhoea, Fluor albus, in Cachexiam ultimò terminantur. Eodem desinunt Phthisis & Atrophia quibus omnis humor aut aqua exhausta est. Denique bene multis Hydrope attulit *Hypercatarrhs*. Numquid vel absens serum, morbos committeret ? At urgebit aliquis, aquâ per Paracenthesin eductâ, Ascites curatur. Sed quot sub ipsâ *Operantis* manu perierte : Quoties Operationem exceptit intestinorum Inflammatio lethalis & profecto hic non Sanat humor emissus^b, sed Medicinae locum facit. Hinc nisi lacte, herbisque idoneis, Sanguinem studeris instaurare ; mirum quām citò morbus recudecet : frustra lacessitus exasperatur, siisque hominis illius novissima, pejora prioribes. Huc faciunt & colliquia quas sibi Natura fingit : tales sunt crurum hiatus & hydatides, quibus ad salutem serum elabi ferunt. Haec esto loquantur medicinales.

* Schnei-
der. I. 3. p.
110. &c.
Etimul. de
Catarrh. p.
218.

¶ Ibid. p.
2127.

¶ Celsus. p.
1. 5.

historiæ : sed cur ejusmodi evacuationes numquā solvant morbum ineuntem ?
Cui nonnisi sub finem morbi salutares contingunt ? obvia est ratio ; prius exquisiti
remediis , vietu , temporis morā , maceranda fuit in sanguine morbi causa.
Adeo à sanguine , non ab aquā pendent corporis aegritudines . Procūl hinc igitur
Vesicatoria , *Scarificationes* , *Suppedanea* , quibus has naturæ *Crisè*s pessimè imitantur .
Quas Natura molitur evacuationes experiri , in omnes cadit ; ejus verò assequi
momenta , solus novit in arte veterator.

I V.

EADEM est querimonia de Sudorificis , Hydroticis , & Diureticis remediosis .
Quod Tussientibus Sudorifera , Hydropicis Diuretica , Hydrotica Syphilidi possint
asservire , sciunt rebus artis eruditii . At verò , quoties eadem , ex Tussi Peripneumoniam , ex Hydrope Tymanpanen , ex Venereis morbis lethales fecerunt affeçtus . Hæc
sanè medentis animum prorsus incertarent . In eodem hæsitant luto , qui solà Catharsi
(quasi gladio delphico) serosam quamlibet colluviem profligare volunt . Sed horum
sententiam refellere interest vita . Serosis affeçtibus Purgationem competere , nemo
sapientium dubitat . At in omni morbo , qui serum oleat , statim purgationem iterū
& sepiùs audere , ambitiosi nimis est artis cupiditas ; à nostris moribus abhorret barbara
nimis hæc *Arabum* doctrina . Sero morbosa excipiuntur sanguinis recrementa ;
tunc subdulcis ille liquor sanguinem eluendo , in lixivium abit : testis est ascites ,
cujus signa sunt prodroma aut affidentia , urinæ lixiviales & lateritiae . Sanguis etiam
Fluorem passus totus in aqueum humorum abit , unde Anasarca nascitur . Hic qui-
dem hydrops , Diureticis , hydragogis (minus Diaphoreticis) curari se patitur . At
verò quām etiā infida esse solet hæc ipsa medicina ! si sitis nimiū fatigē , aut
si depressam sanguinis energiam omiseris relevare . Sub acutis morbis si sanguis
ebullierit , sero despumat ; si deferuerit , totam in serum imputitatatem refundit .
Inde Urinatum Nubeculae , æneoremata , hypofatales . Sic optata sè produunt Coctio-
nis argumenta . Hujus sub auspiciis Catharini aggredi consultum est , secūl inconsultum .
Viètis morborum causis serum saturatur . Illæ tunc spontè deciduæ , nisi foras
amandentur , Apostasies parvæ & Recidivas . Serum igitur sic excretioni paratum
fugā gesturit . Per sudores , alvum , urinas , non perindè elt . Sed vias & loca definiunt ,
morbi Species , Indoles & Proclivitas ; Åetas , Regio , Temperamenta . Itaque positis in
sero morborum exuviis , genuinus est Purgationis locus , idonea oportunitas . Sed
eave ne fucum tibi faciat flax humorum *Orgasmus* . Hic sepe turbine sanguinis
cum sero bullientis simulatur . Hoc colore importunè mortitum alvum , quò serum
extundant . Sed quo succelut , quo nomine , quā autoritate , quā ratione ipsi vide-
rint . Furiali fermento abreptâ humorum malsâ , sanguis & serum incerto fruntur .
Hinc ægri dolent , uruntur , angineantur . Sed tūn temporis , oppræsa natura , nihil
feliciter excerni potest . Sanguis interdūm aliquavus , serivè incontinens , partes
morbido madore respexit ; sed tumultuantis est humoris non naturæ motus . Ejus-
modi serosam colluviem Cathartis lacessere , crabrones est irritare . Purgatio viètæ morbi
causæ , non vincendæ debetur . Supponit , non tradit victoriā . Crisium instar morbo-
rum curationem terminat , non inchoat . Verūm , an tantum viertos , & senectente mor-
bo castigatos humores , licet exterminare ? Hucusq[ue] constans hæc duraverat avita
virtus ; accelerat *Neotericorum* concensus ; omnes nihil immaturâ Medicinâ perni-
cioſius existimantes , sibi persuaserant stœvienti morbo *Catharticis* non esse occur-

¹ Hinc pen-
det Meden-
tis felicitas .
Septal .
Caution . I .
3. art. 48.

rendum ; nè illum ipsa solatia irritant magis & accenderent. Inde non prius ad *Catharsin* aggrediebantur, quam *Vena sectione*, *Humeantibus*, *Absorbentibus*, *Inviscantibus*, *Invertentibus*, uno verbo, nisi *Digestivis* utcunq; cicuratus humor tangi se pateretur. Num ex hac medendi peritiæ pejus se haberet gens humana? *Credat Judens Appella, non ego.* Ut ut sit, is esse potest humorum *imperus*, ¹ ea ferocitas; ubi Coctionem absolutam prævertere fas est; expectare, nefas. Si *peracutorum* initio sic turgeat humor, ut ad partes excretioni ² dicatis viam affectet; si ex *Abdominis* ³ *borborygmo*, urinarum ⁴ conditione, morbi celeriter ⁵; non procil abesse Coctionem aliquantam constituerit hunc esto moveas humorem; præsternit cum perspectam habes ad dejectionem vel ad *Vomitum*, ægri facilitatem ⁶; cùmque minus impendet ex *Pharmaco*, quam ex Morbi gravitate periculum. Similiter si partibus sic impegerit turgescens serosus latex, ut itus ac reditus ⁷ sanguinis fermè perierit; si spes ⁸ coctionis est undequaque absissa, tunc *Mochlico*, tanquam classico, feriantur *Natura* vires excitabis. Imprimis, si nulla sit ex parte severioris Methodi, return expectatio meliorum, Agonistica hostem arcere tentabis præsidio. Sed hinc absint flammantes urina, diffusa nimis hypochondria, exucca lingua, clamosa sitis, viscerum æstus aut inflammatio. His cautionibus ⁹ humorum *Orgasma*, surgentibus morbis, succurrere par est. At hoc sit artis magisterium, non usus assiduus: plurima enim non turgent. Si vel injecta féri mentione ad Purgationem properes, probrum incurrit Medici nimium diligenter. Ad rem hanc igitur agendam, simul adhibeatur & industria celeritas, & diligentia tarditas. Ceterum de coctione Febrium Malignarum desperanda sermones, sermones sunt. Tarda quidem est, sed tandem ventura. Inde popelli maxima pars, ex nperis febribus malignis sua sponte evadet: suâ miseriâ felix, quod Medicatricem Naturam incondito purgantium usu interpellandi, ipsi copia non datur. Et revera, prematur Catharsi ab *Orgasmo* periculum declinare conari? Ipsem acceris. Sub illis morbis vel accidentia suis in causis tecta lacefendo, quam timueras *turgentiam*, provocas. Vel jam furentes serosus humores, in arcem vitæ detrudis. Denique quod est ultima meta malorum, febris quam tantum olfeceras malignam, præcoci Purgatione in Febrem re ipsâ talēm convertis. Fac igitur, malignos affectus prematur Catharsi aggredere; Sed cave tuo nè decesseris officio, hic Medicum te præsta; non Pharmacis plus aquo confisus, legitima methodi præcepta teneto. Ut prudens malorum præfigus, stauim nascenti morborum malitia propicias. Sic igitur identidem ingeminata vena sectione, parata sint humorum commercia, ut Purgationis impetum ac turbas sustinere possint. His omissis, quidquid ludas miraculi; jura violas, artem prodis, quamque profiteris ore Methodum, factis negas.

V.

A GEDUM ab aquâ genus humanum denuo vindicatur. Blâc semel mortales petiisse sat est. Heu mira opinionum insolentia! cum igne vivitur, aqua pereundum esset. Dolitat stomachus, statim ad aromata. Caput gravatur, præsto sunt ustulatae potiones. Tales sunt plis satis familiares *Thee*, *Cophee*, *Chocolate* decocturæ; milleque sorbitonum pestes, quibus artem & vitam infamarunt. Aquâ sitis non avertitur, sed rebus quæsita fiticulosis invitatur. Siti ardore amant, non levari. Inde quasi ad perdenda vina geniti, vinis aut meracioribus, aut pessimè medicatis abutuntur. Posthac morbos à sero vel aquâ repetas. Sed hic emandan-

¹ Vvedel.de
Méd. facul.
pag. 128.

Turgescentia præcipitanter debentur.
Etimul. de usu & abusu præcip.
p. 237.

¹ Hippoc.
de Humor.
pag. 315.

² Galen. 1.
6. epid.

Hippoc.
ibid. Ballon.

Coal. 107.

³ Hippoc.
de Viæ.
acut. pag.
309.

⁴ Ibid. pag.
304.

P Prosp.
Martian. in
aphor. 22.

⁵ Ibid. Gal.
1. 1. aphor.

comm. 14.

⁶ Hippoc.
de humor.
pag. 315.

⁷ Ibid.

⁸ Valef.
meth. pag.
269.

Prosp. Mar-

lian. Ibid.

7

dum venit vulgi præjudicium. Serum morbosum, ignavi non est aut fatui saporis crudum illud vel frigidum statuere, erroris est. Quam ineptè igitur calidiora huic opponunt remedia ! non frigidum est, quidquid in sanguine crudum audit. Crudum sit quidquid à temperie benigna recedendo, calori nativo minus est morigerum. Hoc in sensu humores *adefpoti*, omneque jugum repuentes, crudi sunt. Hos enim indomitos non regit Natura, vix vincit calor nativus. Eodem impingunt, qui Pituitam aut *Serosam Colluviem*, frigidiori stomacho attribuunt. *Menstruum*, quo imbuatur ventriculus, in multis magis evectione est, quam depresso; perversum sepius, quam eversum est. *Corallia*, *Plumbum*, *Aceto* melius subiguntur, quam Spiritu nitri; Ergone hic imbecillior et in modo vero, sed ineffabiles sunt solventium cum solutilibus proprietates & convenientiae. Pari ratione stomachus, minus vi, quam singulari aptitudine *menstrui*, solvit alimenta. Hinc in multis eruditates paris vini potio, quas frigida curat. In Fame Canina, Chlorosi, Picata, Malaciâ, Menstruum acutitur; Carbones enim, Calcem, & Gypsum digerit; attamen pessum abiit ciborum Concoctio. Igitur, si importuna sputatio, Distillationes assidue, Rheumatismi, quempiam vexaverint; Ventriculi frigidam nec culpaveris Intemperiem. Neque Lienofos, Arthriticos, Scorbuticos, Pituita algentes dixeris. Tot sunt infelices præfervidi sanguinis foeturae. Et revera calidiores constitutiones sepius invadunt. Hinc olim, cum stomachus frigebat, jecur incalefere cerebatur. Itidem, si Serum aut Pituita Senes molestarit, frigescentem eorum nec incusaveris sanguinem. Flammæ, quam vivit homo, hac eadem consumuntur. Gliscit in Pueris, ardet in Viris, deflagrat in Senibus. Serum ergo sahguis adutitur, non Vapefecit. Hinc Urinarum Ardores, Dysuria, Stranguria, Calculi, domesticæ senectutis affecta. Eodem urunt immiedicabiles fermè Pruritus, Herpetes, Impertigines. Si Tussi quatiantur, turpis si stiria ab naso pendeat, si Asthma suspirant, toti denique distillent, ferme diceres tot exenteus è corpore ferventi stricturnas. Vides, ut ignea Colliquationis foetus est *serosa Colluvies*. Hanc ob rem Rheumaticos à potu arcere, siti encare est. De Sero igitur has tibi dicio leges. Intus partibus alimentum, fortis sanguinis purgamenta convehit. Inde Ptyalismi, Sudores & Urinas criticae dantur: contra pessima fortis est Serofus alvi fluxus, fœda colliquationis argumentum. Sero sunt morborum *Metastases*. Eodem ad singulas vectrant corporis partes Arenulae aut Calculi; ab his enim immunis quæ gloriatur ! Jecur, Pulmones, Cor, Cerebrum, Intestina, suos non sibi cundunt lapillos; tot sunt varia sanguinis ejectamenta. Horum igitur semina sanguine contineri, quis dubitaret? Et vero tota perit vel peritissimi Lithotomi opera, nisi calculi cauas in sanguine non raro superfites praefocarit Medicus. Spiritus à sero vehiculum mutuari, non fide caret. Illud *siccum* dixeris *Nervosum* nec nec de nomine lis est. Saltē spiritus dissolutos esse vapores, non approbat. Bono corporis publico serum esse natum, argui illius multò major rubro sanguine moles. Sic autem à Naturâ cantum est, ne totus in flamas abiret Microcosmus. Serofum laticem vasis Natura coereuit. Quem Pericardium complectitur, non haec forte, sed sanguinis vitium fecerit; & sanè si aliquem incolumem gladius subito peremerit, aut truncaverit capite, tunc sero vacat Cordis capsula. Hoc igitur sanguini adseri primiū institutum est. Quod vel exundet, vel à sanguine sanguinum intra vasa feratur, à morbo est. Quidquid habet virtutis, à sanguine manat. Serum enim ad partes appellit, pellit sanguis. Omnis ergo morbi partus est *Serosa Colluvies*, nullius parens. Serum, si defuerit, non unus committitur morbus; Etiam si redundans adseruit, nullus. Sero mederi accessorium est; sanguini, præcipuum. Venæ

^u Ballon.
Conf. 107.
l. 1.

sektionē sanguinis remoras, dulcorantibus acredinem sustuleris, serum resorbetur; Hydragogis, ipsam aquarum solvis Cataractas. *Catharsin* exigit *Turgentia*, suadet Concoctio. *Turgentia* non sit quævis humorum inquies, quæ Morbus præludit; ut plurimum enim talis procella, ^u incruenta vietimā non placatur. Sed interdūm serosus humor (irritis aut elusis aptioribus remedii) ad partes, sedem ibi fixurus, abripitur: hōc in præcipiti periculō, nè viscerum abditis recessibus penitus adhærefcat, experiri licet quod alias omittendum. Igitū nè cymba pereat, Mochlico jaētura facienda est. Tali succusū refides humores, præterlabenti sanguinis vortici restituis, ab apostoli revocas, scumquā in vase refundis. Hæc si te consilia ducant, agēs *Cruda medicare*, *Catharsi Serosam* extermina *Colluviem*. Sed crura Gravidarum Serro crepatia, Hydragogis ne minus, futuri enim hominis extingues originem. Prægnantes succorum exuperantiā laborant, hinc iis ~~Hydrocephalus~~ est *Venæ Sectio*, non *Catharsis*. Similiter cùm infans à matre recens Hydrocephalo tenetur, in causā fuit arcana quædam compressio. Quid multa? Quovis in Sexu, Morbo, Aestate, Temperie, *Serosam Colluviem* invehit aut mora sanguinis aut Dyscrasia. His à sanguine recentibus, illa recedit.

Ergo Morbi non à Serosâ Colluvie.

Domini Doctores disputaturi.

M. Jacobus des Prez.

M. Ludovicus Labbé, Cen-
seur Academiae.

M. Bertinus Dieuxivoye.

M. Petrus-Paulus Guyart.

M. Andreas Enguehard,
Professor Regius.

M. Guillelmus Petit, Serenissimi Delphini Principis Primarius Medicus.

M. Franciscus le Rat.

M. Josephus Thomassau.

M. Rolandus Merlin.

Proponebat Parisiis PHILIPPUS HEC QUET Abbavillæus,
Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1696.

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.